

Philippians

Paul Bimbom Bedberre Nawu God Nuye Bininj kore Kunred Philippi

Philippians 1:1-2

¹ Ngaye nawu Paul ngabimbun nahni djurra. Dja nganedjarrkdi nawu Timothy kondah, nawu ngad nganebokenh nganedjalmarnedurrkmirri nuye Christ Jesus. Ngaye ngabimbom ngudberre bininj nawu God nuye, ngudda nawu ngurribelbmerrinj Christ Jesus dja ngurrihni kore kunred Philippi. Nahni djurra bedberre warridj birrimekbe bininj kore ngudda nawu kabirriwohrnahwohrnan* dja mak nawu kabirridurrkmirri kore yiwarrudj ngarre.

² Ngaye ngadjare God nawu karriyime Ngabard, dja mak Jesus Christ nawu Kawohrnan Rowk bu ngundidjalkongibun dja mak ngundiwon kunmodmikenh.

Ngaye Paul Ngahdjaldi Yiwarrudj Ngudberre Munguyh

Philippians 1:3-11

³ Ngaye burrbun ngudberre munguyh dja wanjh ngahdjalmajnjbun God bu nguddakenh ngudberre.

⁴ Bu ngaye ngahdi yiwarrudj ngudberre, wanjh ngadjalnjlngmak munguyh.

* **1:1** Yikahwi bininj kabindingeybun bininj nawu kabindiwohrnan birribuyika kore yiwarrudj "bishop".

⁵ Yoh, ngad karridjarrkkarme manbu yiwarrudj bu ngad wanjh karridjarrkyikadjurren mahni kunwok kunmak duninjh kore kerengehkenhni dja mak bu bolkkime munguyh.

⁶ God dedjingmey kurduyimeng kundjalmak duninjh ngudberre, wanjh nungka kayakwon kore kadjaldurrkmirri kukange ngudberre kore kunbarnangarra bu Christ Jesus kamdurndeng kabolkyime. Ngaye kuhni ngaburrbun bu djalwoybukkih duninjh.

⁷ Ngaye djalburrbun ngudberre rowk bu kuninjkunukenh, kore kuhni mandjad duninjh. Kunmekbekenh ngudda munguyh karme ngudberre kore kukange ngardduk. God kankongibun kadberre munguyh, ngudda dja mak ngaye. Bolkkime ngaye wanjh ngahrurrkkendi kore prison, dja yikahwi mak ngaye ngabenmarnemulewan bininj manbu kunwok kunmak duninjh dja ngabenbukkabukkan kore kunmekbekenh ba bu bedda kabirriwoybukwon. Bonj, dja wanjh kadjarrkberre rowk.

⁸ Ngaye wanjh marnedjare ngudberre yiman kayime Christ Jesus kanmarnedjare. God ngankangenan kore kunwoybuk ngayime.

⁹ Bolkkime ngaye ngahdjaldi yiwarrudj dja ngahdjaldjawan God bu kunmekbekenh ba nungka ngunmarnbun ngudberre bu ngurrimarnedjaremerren bulkkidj duninjh, dja waridj ngurriwernhborlhmen nungka, dja mak bu ngurridjalburrbun bu djal mandjad.

¹⁰ Dja ngadjawan bu nungka ngunmarnbun ba bu ngurridjalburrbun kore kunmayali mandjad. Wanjh kunukka kalukburrk bu kabolkyimerran

Christ nuye kunbarnangarra, ngudda ngurridjal-maknin kore nungka, dja minj ngunwelengname bu njalehnjalekenh.

¹¹ Dja mak Jesus Christ ngunmarnedurrk-mirri ngudberre bu ngunmarnbun ngurridjal-mak nawu bininj kore ngurridjalkurduyime kun-mak, ba bu birribuyika bininj rowk kabirriyime bu God nawu namakkaykenh duninj, dja kabir-riburlume nungka.

*Bu Paul Kayolyolmerren Kore Kahrurrkkendi
Manbu Prison
Philippians 1:12-19*

¹² Ngardduk nawu karridangerrinj, ngaye ngadjare ngudda ngurriburrbun bu kunin-jkunukenh. Ngaye bu kunwarrekenh ngan-marnekurduyimerranj ngaye dja bu ngandikur-rmeng kore ngahrurrkkendi manbu prison. Dja bonj, bu ngahdi kondah wanjh manbu kunwok kunmak nuye Jesus kahdjalwarlahmen!

¹³ Ngayime bu birriwern bininj ngandi-wobek kang ngaye bu bolkkime ngahdi. Djamun nawu kabirrirurrknahnan kondah kore kunrur-rkkimuk, dja mak nawu birribuyika bininj rowk, wanjh kabirriburrbun bu ngaye ngandikukkang wirlmurrng rayek duninj dorrengh kunmek-bekenh bu Christkenh ngabenmarnemulewan birriwern bininj.

¹⁴ Dja mak birriwern bininj nawu ngad karridangerrinj kore nawu Kawohnan Rowk, bedda kabirriburrbun bu ngaye ngahdukkayindi, wanjh kabirrikangebukmen

ngayekenh dja kabindimarnemulewan bininj bu Jesuskenh, minj mak kabindikengehme.

¹⁵ Kumekbe nawu yikahwi bininj birribuyika kabindimarnemulewan bu Christkenh kore minj kunmakkenh, kunubewu bedda kabirrikirnworen bu ngayekenh dja mak kabirridjaldjare yimankek ngandiyurrhke ngaye. Dja yikahwi nawu birribuyika kabirrimulewan nawu Christ kore kunmakkenh.

¹⁶ Bedda wanjh ngandimarnedjare ngaye, dja kabirriburrbun bu God ngankurrmeng kondah ba bu ngamarnemulewan kunwok kunmak duninj kore ngabenbukkabukkan nawu birriwarlahkenh bininj rowk.

¹⁷ Birrimekbe bininj nawu kabirrihmulewan bu minj kunmakkenh, wanjh kabirriyime bu djal bedmandeleng kore bedberrekiah ba bu kabirriburlumerren. Bedda mak kabirridjaldjare ngandimarnekarrerayekwon ngaye bu ngarukkayindi wirlmurrng dorrengh kondah.

¹⁸ Bonj. Marneyime ngudberre. Ngaye ngadjalnjlngmak duninj bu kunmekbekenh nawu birriwern bininj kabirrimulewan bu Christkenh. Yikahwi kore kunmakkenh, yikahwi kabirriyime kore kunwarrekenh. Dja bonj! Bu bedda kabirriyolyolme nawu Christ, wanjh kunwernhkuken, dja ngadjalnjlngmak.

Yoh, dja ngaye ngadjalnjlngmarmarr munguyh.

¹⁹ Ngaye ngaburrbun bu ngudda kandi-marnedi yiwarrudj, dja mak nawu Namalng-makkaykenh nuye Jesus Christ nganbidyikarme

ngaye. Wanjh kumekbebeh, ngaye ngadjalburrbun kunmak nganmarnekurduyimerran, dja ngabongyerrkme.

*Bu Ngandibun Ngarrowen Nuye Jesus, Wanjh Kunukka Kundjalmak
Philippians 1:20-26*

²⁰ Kore kahdokme nawu njalehnjale ngadjare, ngaye munguyh ngadjalburrbun kore kunjinkunukenh. Bu ngaye ngahdjaldarrkiddi, ngaye munguyh ngahdjare ngahkurduyime kore kunmakkenh nuye Christ. Bu bolkkimekenh, ngaye wanjh ngadjare bu ngakangebukmen dja mak minj ngakele bu ngabenmarnemulewan nungkakenh. Bu ngaye ngadjaldarrkid dja mak yiman bu ngarrowen, wanjh ngaye ngabendjal-madbun bu bininj kabirriburlume Christ.

²¹ Dja bu ngaye ngadjaldarrkid, wanjh kunukka ngaye munguyh Christ nganebelb-miyindi. Dja bu ngarrowen, wanjh kunukka kunwernhmak duninjh.

²² Bu yiman kunburrk ngardduk ngadjaldarrkid, wanjh kuhni ngaye ngadjalkurduyime kunmak nuye kore Christ. Nawu ngaye ngadjalnjlngmak bu yiman ngarrarrkid dja mak bu ngarrowen. Adju, baleh ngadjare nganmarney-imerran?

²³ Ngaye minj ngadjarrngbun bu baleh manbu karrokme kore ngaye ngardduk. Ngaye ngadjaldjare ngabawon mahni kundarrkid dja ngare nganeni nawu Christ. Kunmekbe wanjh kunukka kundjalmak duninjh.

24 Dja ngaleng bu ngadjaldarrkid wanjh kunukka ngaye ngarrurrkmirri kore bidyikar-me ngudberre.

25 Nakka kunwoybuk, dja kunmekbekenh kunu ngaye ngaburrbun bu ngadjaldarrkiddi bolkkime ba bu kunmekbekenh karridjarrkni rowk ba bu karridjarrkmurrngrayworren kore ngurriwoybukwon Jesus dja bu kuhni ngurri-marrmarr dorrengh.

26 Wanjh kaluk bu ngaye ngamre yawoyh-nan ngudberre, wanjh ngudda ngurriwernhn-jilngmakmen duninh kore ngurribelbmerren nawu Christ Jesus bu nganmarnekurduyimerran ngardduk.

*Ngurrikurduyime Mandjad Nuye Jesus
Philippians 1:27-30*

27 Kububuyika kunwern kambebme kad-berre, dja njalehnjale ngunmarnekurduyimer-ran. Bonj, wanjh ngurridjalyime kunmakkenh kore maninjmanu kunwok kunmak manbu Christkenh. Kuhni wanjh ngaye bu minj ngamre yikan, dja ngaleng djalwobekkan ngudberre bu djarrehbeh, wanjh yiman ngudda ngurrihni kunmak. Wanjh ngaye burrbun ngudberre nawu ngudda ngurrihdjalmurrngrayek kunmek-bekenh ngudda ngurriyimerran yiman ngur-ridjalkangedkjihni dja mak ngurridjarrkmay-alirohrokni bu ngurridjaldjarrkyime kore ngur-rbenmarnemulewan bininj rowk manbu kun-wok manmak duninh kore kabiyolyolme Jesus.

28 Dja minj ngurrbenkengehme bininj nawu kabirridjare ngundingurdke. Kaluk bu bedda

ngundinan ngudda ngurrikeleyak, wanjh bedda kabirriwohburrbun God nungan kabenbularbun bedberre, dja mak nungka ngungehke ngudberre. God kakurduyime rowk.

²⁹ God nungka nawu ngundjalkongibun dja mak kunmak ngunmarnekurduyimeng ngudberre, dja ngunmarnbom ngudberre bu ngurriwoybukwong kore Christ, dja mak ngunmarnbun ngudberre bu ngurridjakekkan yiman kayime Christ nuye. God wanjh kuhni kakurduyime bu Christkenh.

³⁰ Yoh, ngudda nawu ngurringalke kunwern kunyid bu kamarnbuyindan dja mak manbu karohrok ngaye ngahkarmi. Ngudda kandiwobekkani bu kerrngehkenhni ngakarmi kunwern kunyid. Dja mak ngurridjalburrbun bu ngaye bolkkime ngahdjalkarme maninjmanu kunyid.

2

Bu Ngurribelbmerren Christ, Wanjh Ngurri-marnedjaremerrimen

Philippians 2:1-4

¹ Ngudda nawu ngurribelbmerrinj Christ, wanjh nungka ngunkangemarnbom. Dja mak nungka ngunmarnedjareminj, dja kunu ngunjilngmarnbom ngudberre. Ngurridjalkarme rowk nawu Namalngmakkaykenh dja wanjh ngurribelbmerrinj kore ngurrikudjihminj. Ngudda mak ngurrikongiburren dja ngurridjalyimerren bu kunkongi dorreng kore ngudmandeleng.

² Mah wanjh, ngaye ngadjalmarrmarr duninh bu ngudda ngurridjarrkwokmarnburren kundjalkudji bu ngurrimayalikudjihnin, bu ngudda ngurrimarnedjaremerren nawu ngudmandeleng dja mak ngurridjarrkyimerran yiman ngurridjalkangekudjihnin dja mak ngurrimayalikudjihnin rowk.

³ Yuwn bu ngudmandeleng ngurriburlumerren, dja yuwn ngurridjare bu ngurriyurrhkerren. Ngurrimarladjworrimen. Yuwn bu ngudda kuninjkuu ngurrimayaliburlumerren. Bu ngurribebbehmayalibubuyika, wanjh kunu ngudman ngurrimayalibekkarrimen.

⁴ Yuwn ngudmandeleng bebbebeh ngurridjalburrburren kore ngudberre, dja ngurridjalbidyikarrmerren.

*Ngad Karringunjdikan Nawu Kawohran
Kadberre Christ Jesus*

Philippians 2:5-11

⁵ Ngudda ngurrimarnburrimen ba bu ngurrimayalirohrok yiman kayime Christ Jesus.

⁶ Nungka wanjh God duninh, dja minj djareniwirrinj bu marnburrimeninj kundulkarre dorreng nuye ba bu burlumerrimeninj yiman God rerrih.

⁷ Djal burrkyakni. Nungka djalbawong rowk dja marnburrinj yiman kayime djal yeng. Dja nungandeleng marnburrinj bu yimerranj nawu bininj kabimarnedurrkmirri God. Wanjh kunu nungka yimerranj bu djalbininj duninh.

⁸ Kunmekbekenh wanjh nungka danginj bu kurduyimerranj. Wanjh djalmarnburrinj nun-

gandeleng kukmarladjworrinj. Nungka bidjalwernhwokmarrkmangi God dja kunu wanjh doweng. Kaluk nungka kurrmerrinj bu djaldoweng kore kundulk cross.

⁹ Wanjh kunmekbekenh kunu God bidjalwernkukenwong duninj, dja mak bingeywong manmekbe kungey manbu mangeykuken duninj bu kabengeyyurhke manbu birringeybubuyika rowk.

¹⁰ Kaluk bu yerrekah karridjalmirndewarlahkenh bininj karrimarnebarddurrukkurldan nuye Jesus, ngad bininj nawu karihni kore kondah kurorre, dja nawu birridjalwernkenh kabirrihni kore heaven warridj, dja mak nadjalwern duninj nawu kabirridi kore kanjdji ngarre kurorre.

¹¹ Dja mak karridjalmulewan rowk bu Jesus Christ wanjh nungka kadjalwohrnan rowk duninj, wanjh kunu karrikuniburlume God nawu Kornkumo.

God Ngunmarnedurrkmirri Kore Kukange Ngudberre

Philippians 2:12-18

¹² Mah wanjh ngudda nawu ngaye marnedjareminj ngudberre, ngudda wanjh kandiwokmarrkmangi munguyh bu kerrngehkenhni, bu ngaye karridjarrkni kore ngudda dja bu bolkkime ngaye ngahni djarreh, wanjh ngudda munguyh kandidatejalwokmarrkmang ngaye. Bu bolkkime wanjh ngurridjalmarnedurrkmirrin God ba bu nungka karrurrkmirri nawu

ngungehke ngudberre bu yerrekah. Ngudda wanjh ngurrimarnekelenin yiman ngurrimarnekukdeldele kore nungka nuye!

¹³ Yoh, God nungan kahdurrkmirri kore kukange ngudberre, dja nungka mak ngunmay-aliborledke ngudberre ba bu ngudda ngurridjare ngurriwokmarrkmang kore nungka. Wanjh kunukka ngunwon ngudberre kundulkarre nuye ba bu ngudda ngurrikurduyime kunmakkenh kore nungka kadjare.

¹⁴ Mah wanjh, ngurrinjinlgmaknin kore ngurridjalmarnedurrkmirri nuye. Yuwn bu ngurriwokkihunjurluhnjurlukmi, dja yuwn bu mak ngurridangwerren.

¹⁵ Ngurriburrbu, ngad karriyimerranj wurd-wurd nuye God. Dja ngurrikangebelenin dja mak ngurridjalkurduyimen kunmak munguyh bu ngurridjalmaknin. Wanjh kunukka ngurrikukbame yiman mankokkarrng kore kondah kubolkmunun, kore birribuyika bininj kabirrikurduyime kundjalwarre duninh munguyh.

¹⁶ Dja wanjh ngudda munguyh ngurriyingk-ihkarrme kunwok manbu ngunmalngdarrkid-won. Wanjh kunu ngaye ngaburlumerren ngayemandeleng bu ngudda ngudberre kore kunbar-nangarra nuye Christ, dja kunukka ngaburrbun bu ngaye minj ngadjalbolkmayi kore ngaye ngarrurrkmirranjinj kore ngudda ngudberre.

¹⁷ Dja wanjh ngudda ngurriwernhwoybuk-wong God, dja ngurriyimerranj yiman kayime ngurrikanjcurrmerrinj nuye, dja mak ngurrimarnedurrkmirri nuye. Wanjh kunmekbekenh kunu ngaye wanjh ngadjalmarmarr. Dja bu

ngaye wardi ngarrowen yiman kayime ngakan-jkurrmerren kore God, ngarridjarrkmarmarr bu ngudda dorreng.

¹⁸ Wanjh kunu kadjalrohrok, bu ngudda wanjh karridjarrkmarmarr bu ngaye dorreng.

*Paul Benbeneyolyolmi Bininj Bokenh Nawu Timothy dja Epaphroditus
Philippians 2:19-30*

¹⁹ Bu Jesus nawu Kawohrnan Rowk ngan-bidyikarrme, wanjh ngadjare bu ngamunkewe Timothy ngudberre bu baleh nuk kabolkyime, ba bu ngaye nganjilngmakmen bu ngayemandeleng wobekkan ngudberre kore Timothy ngunmulewan.

²⁰ Nungka ngunmarnedjare ngudberre dja kadjare munguyh bu ngurridi kunmak. Wanjh kunmekbekenh nungka nadjalkudji bu ngaya-woyh munkewe kore ngudberre.

²¹ Birribuyika bininj kore bedmandeleng kabirridjare, dja minj kabirriburrbun munguyh kore Jesus Christ kadjare.

²² Ngudda wanjh ngurriburrbun nawu namekbe Timothy bu nungka nadjalmak bininj. Nungka wanjh nganedjarrkdurrkmirri ngaye yiman nabeywurd bu nganedjarrkmulewani manbu kunwok kunmak.

²³ Wanjh kunmekbekenh kunu ngaye ngabalmunkewe nungka. Dja med rerrih, ngaye nganan werrk bu baleh kakurduyimerran ngardduk.

²⁴ Ngaye ngahdjalmadbun nawu Kawohrnan Rowk bu nganbidyikarrme wanjh kunukka

ngayeman ngamyikan ngudberre, wanjh darnkih kabolkyime.

²⁵ Dja mak gaye ngadjare ngayolyolme waridj nabadbuyika bininj. Ngudda wanjh ngurriburrbun nawu kangeyyo Epaphroditus nawu nganedanginj. Nungka nawu nganedjarrkdur-rkmirri gaye, dja nganebidyikarrmerren bu ngad yiman kayime djuram* nawu Christ nuye. Ngudda wanjh ngurrimunkeweng nungka bu kumwam kore gaye bu nganbidyikarrme kore kunyid ngahkarmi. Wanjh bolkkime gaye ngaburrbun bu ngabaldurndiwe ngudberre.

²⁶ Nungka wanjh njilngwarreminj bu ngudda ngurriyingkihwobekkang bu nungka dulkkih-dulkkihyoy, wanjh nungka bolkkime kadjare kabaldurdeng ngudberre, dja wanjh ngundjal-marnedjare.

²⁷ Nungka wanjh woybukkih djakkimukni bu darnkih dowimeninj, dja God bidjalkongibom nungka bu bidjalmarbom. Nawu God ngandjalkongibuni gaye warridj. Bu Epaphroditus dowimeninj, wanjh kunukka gaye ngahdjalnjilngwarremeninj duninj.

²⁸ Wanjh kunmekbekenh gaye ngadjare bulkkidj bu ngabalmunkewe bolkkime ngudberre ba bu ngudda ngurrinjilngmakmen bu ngurrinan, dja gaye minj mak ngayawoyhkangewarre.

²⁹ Ngurrikima nungka bu kamre, bu kunin-jkunukenh ngudda ngurrikukbelbmerrinj kore nawu Kawohnan Rowk bu ngurridjalnjilng-

* **2:25** "Djoram" kamenyime "nawu soldier".

maknin. Ngudda wanjh munguyh ngurrben-burlumen bininj birrimak yiman kayime Epaphroditus.

³⁰ Nungka kuyindowimeninj bu nungka bidjalmarnedurrkmirri kore Christ. Nungka wanjh nganmarnekuyindowimeninj ngardduk bu nganbidyikarmeng, bu kunmekbekenh ngudda djarreh ngurrihni, dja ngudda minj kandibidyikarmeninj.

3

Ngurriburlumen Nawu Christ, Dja Yuwn Ngudmandeleng Ngurriburlumerren

Philippians 3:1-11

¹ Mah wanjh, nawu karridangerrinj, ngurrid-jalnjinlgmaknin bu ngudda ngurridjarrkraworren bu kuninjkunukenh kore nawu Kawohnan Rowk! Ngaye ngabimbun nahn djarra bu yawoyhbengdayhke ngudberre nawu kore ngaye ngokko bukkabukkang. Ngaye wanjh nganjilngmak bu ngakurduyime kuhni, wanjh kunukka ngudda ngunbidyikarme ngudberre bu ngurri-nahnarrenkenh.

² Kab ngurrinahnarrimen! Birrimekbe nawu birriwarre bininj, wanjh ngaye ngayime bedda yiman duruk nabang! Bedda nawu kabirridjare ngundikanjdadjdajke ngudberre kore kunburrk ngudberre ngundilakkayenwon.

³ Ngudda dja ngaye, ngad wanjh yiman karrilakkayen duninj kore kunmalng kadberre, bu kunmekbekenh kunu nawu Namalngmakkaykenh kumwam Godbeh bu kanmarnbun ngad karridi yiwarrudj God kore mandjad

duninjh. Ngad wanjh karridjalburluburlume nadjalkudji nawu Christ Jesus. Dja yuwn bu kariwoybukwon njalenjale kore djal bininjenh.

⁴ Dja ngaleng, bu ngaye ngadjareniwirrinj wanjh ngaburlumerrimeninj ngayemandeleng kore ngakurduyime bu djalbininjenh! Nawu ngaye ngadjalkurduyimeng kunmak kunwernkenh bu ngabenyurrrheng nawu birribuyika bininj.

⁵ Ngaye wanjh ngandilakkayenwong bu ngaye wurdyawni bu kunkodjkeni eight. Ngaye ngaranginj kore namud nawu Israel benkebmawahmeng, dja mak ngarriredboni kore mawahmawah ngardduk Benjamin namud nuyeni. Dja mak ngardduk namud kore Hebrew dja mak ngaye warridj. Wanjh ngaye ngayimerranj Pharisee bu ngarriwernhkarrenahnani manbu mankarre ngadberreni, ngad nawu Jews bininj.

⁶ Ngaye ngawernhdurrrkmirri maninjmanu mankarrekenh, wanjh kunmekbekenh ngaye munguyh ngabendjalbuni nawu yiwarrudj bedberreni. Ngaye munguyh ngamarrkmayi manbu manmekbe mankarre dja ngaye minj ngabakkemeninj manmekbe manu Jews ngadberre.

⁷ Ngaye yimankek ngayimi manmekbe manu mankarre bu nganmarnbuyi bu ngakukenworrimeninj kore God. Dja burrkyak, wanjh bu bolkkime manmekbe minj manyawoyhkuken kore ngaye. Kaluk ngaye wanjh ngadjalwarnyakminj rowk, dja bolkkime ngadjaldjare ngaye ngamunkekadjung nawu Christ.

⁸ Yoh, ngaye ngadjalbawong yehyeng rowk bu bolkkime ngaye ngaburrbun Christ Jesus

nawu nganmarnewohrnan ngardduk. Kuhni wanjh kunkimukkenh. Nawu nungka nadjalmak duninjh kore yehyeng rowk, nawu nungka naw-ernhkuken duninjh kore yehyeng rowk. Ngaye wanjh ngaweng rowk nawu ngahkarrmi ba bu ngadjalwernhkarrme nawu Christ. Bu bolkkime ngaye ngadjalyime nawu namekbe nabubuyika yiman kayime nawarre duninjh, nawu minj karriyawoyhdjare.

⁹ Wanjh bu bolkkime ngaye nganekukbelbmer-rinj munguyh. Bolkkime minj ngaburlumerren bu ngahkarrme manbu mahni mankarre, manbu minj nganmarnbun bu ngamak nuye God. Burk-yak. Bolkkime God nungandeleng nganmule-wan bu ngaye ngamak bu kunmekbekenh ngaye ngadjalwoybukwon nawu Christ. Djal bonj.

¹⁰ Yoh, ngaye ngadjaldjare warridj bu ngadjal-burrbun Christ, dja mak ngadjare ngaburrbun God nuye kundulkarre kore birrolkkayhweng nawu Christ kore dowengbeh. Dja mak ngaye ngadjare nganekukbelbmerren nuye bu nganed-jakbekkan Christ dorrengh, dja ngadjare yiman kayime ngarrowen yiman nungka kurduyimeng.

¹¹ Kunmekbekenh ngadjare bu Christ dja ngaye kore nganedjarrkdoweng wanjh ngaye ngar-rolkkan bu yiman Christ dolkkang kore kundowikenh.

*Bu Christ Kanmey Kadberre
Philippians 3:12-17*

¹² Ngaye kuhni minj nganbangmekurduyimer-rangimeninj ngardduk, dja med. Minj nganbang-memarnbuyinj bu ngadjalmakniwirrinj dun-

injh, dja med. Ngaye wanjh munguyh ngad-jalrohrokme kunrayek dorrengh bu kunin-jkunukenh kore ngayemandeleng. Christ Jesus korroko ngandarrkidmey wanjh ngaye ngaw-ernhrohrokme ba bu ngamang nawu kahdjehd-jenyo kore nungka kurrmeng ngardduk.

¹³ Mah, nawu karridangerrinj! Minj ngabang-memayinj nawu kayingkihyo ngardduk. Dja ngaleng ngaye ngadjalkurduyime kundjalkudji. Ngaye wanjh ngahdjalbengmidjdanj njalehnjale rowk kore ngakurduyimi kerrngehkenhni dja ngadjalrohrokme ba bu ngamang nawu God kakarrme ngardduk.

¹⁴ God ngankayhmeng ngaye bu nganebelb-merrinj nawu Christ Jesus, ba ngare kore kubolk-mak heaven. Kunmekbekenh kunu ngaye ngad-jaldjare ngare kore namakkaykenh duninjh kad-jehdjenyo ba bu kalukburrk ngahmang.

¹⁵ Karridjalwern ngad bininj nawu karrikod-jkulumak, wanjh karriburrbun bu mandjad kun-mayali kadberre. Dja nangale kadberre kabur-rbun kore kunbuyika kunmayali, wanjh kabi-djawan God nawu kabibengdayhke ba kabengkan mandjad.

¹⁶ Ngad wanjh ngokko karriburrbun kore mandjad duninjh karrihni, wanjh kunmekbe ngad munguyh karridjalkurduyimen.

¹⁷ Nawu karridangerrinj, ngaye wanjh munguyh ngahngunjdjikan nawu Christ, wanjh ngudda ngurriraworrimen birribuyika bininj dorrengh nawu ngandingunjdjikan ngaye. Ngurriwernhkurdunan bininj rowk

nawu kabirrikurduyime mandjad yiman ngaye bukkabukkang ngudberre.

*Ngad Karridjalmadbun Nawu Christ
Philippians 3:18-21*

¹⁸ Birridjalmirndewern bininj kabirriwidnan Christ nuye kundulk cross, nawu bedda kabirridjalkurduyime kunwarre. Ngaye yingkihmarneyimeng bu ngabenyolyolmi kunwarnhkah ngudberre, dja wanjh bolkkime ngaye wanjh ngaya-woyhnalkbun bu ngabenmulewan bedberre.

¹⁹ Nawu bedda wanjh yerrekah kabirribularbuyindan rowk. Yimankek bedda kabirriyime manbu kundjare bedberre, makka wanjh bedberre god. Minj bedda kabirriyime, dja ngaleng kabirridjalburlumerren yimankek biriyemiyak kore baleh kabirrikurduyime kunwarrekenh bedmandeleng. Munguyh kabirridjalburrbun yehyeng nawu kondah kurorrekenh.

²⁰ Bu ngad, wanjh karridjalburrbun kore kadberre kunred heaven. Wanjh karridjalmadbun dja mak karridjare bu Jesus Christ nawu Kawohrnan Rowk bu kamyawoyhdurndeng kore heavenbeh bu mak kanngehke kadberre.

²¹ Nungka nawu nawernhdulkarrekimuk duninh dja kamarnbun yehyeng rowk kayimeran kore nungka kadjare. Wanjh nungka kankukkerrngehmen manu kunburrk kadberre bu kanyemikang kadberre. Nungka kankukmarnbun kadberre bu karriburrkyimerran yiman kayime nungka kunburrk nuye nawu namakkaykenh kore heaven.

4

Kunwok Berrewoneng Ngalbu Daluk Bokenh Philippians 4:1-3

¹ Mah nawu karridangerrinj rowk, ngaye nawu djalwernmarnedjare ngudberre, dja mak kunmekbekenh bu ngaye ngadjare yawoyhnan ngudberre. Ngudda nawu ngaye kandidjalnjilngmarnbun dja mak ngaye ngaburlumerren bu ngudberrekenh! Ngurridjalnin kore ngurridjalbelbmerrinj nawu Kawohrn Rowk, yuwn bu ngurriwarnyakmulewarren. Bu ngaye wanjh munguyh djalmarnedjare ngudberre.

² Ngaye ngadjare benbenemarnewokdi ngunewoneng nawu daluk bokenh kunmekbe nawu ngunehni, ngudda ngalbu Yuwodia dja mak ngudda ngalbu Djintikki. Ngaye ngadjaldjare benbenedjawan ngunewoneng ngunemayalikudjinin bu kuninjkunukenh ngudda ngurrikukbelbmerrinj nawu Kawohrn Rowk.

³ Yoh, dja djawan ngudda yimak nawu ngarrdurrkmirri munguyh, bu ngudda yibenbenebidyikarmen benemekbe daluk bokenh nawu ngarridjarrkdurrkmirri bu ngaye dorreng kore kunrayekni duninj, kunmekbekenh bu bedda ngandibidyikarmeng ngaye kore ngahdurrkmirri manbu manmak kunwokkenh. Bedda dorrengni dja nawu Clement dja mak nawu birribuyika karridurrkmirri. Bedda nawu kabirringeybimbuyindi kore God nuye djurra bu kabenmulewan bedda nawu kabirridjalmimbi munguyh munguyh.

*God Ngunwon Kunmodmikenh Nuye
Philippians 4:4-9*

⁴ Mah! Munguyh ngurridjalnjilngmaknin kore nawu Kawohrnan Rowk! Ngaye yawoyhmarneyime ngudberre bu ngurridjalnjilngmaknin!

⁵ Munguyh ngurrimarneyimerrimen djaleyeledj ba bu birriwern bininj ngundikurdunan ngudberre kore ngurriyime. Kunmekbe bu ngurriburru bu nawu Kawohrnan Rowk wanjh darnkih kamre.

⁶ Yuwn bu ngurrikangewarremen munguyh kore njalehnjalekenh ngarre. Dja ngaleng ngurridjaldi yiwarrudj dja ngurridjaldjawa God bu ngurriyimanjbu munguyh kore nungka.

⁷ Wanjh God ngunwon ngudberre kunmodmikenh nuye. Minj nangale bininj kaburru bu manmekbe kunmodmikenh, dja nungka ngundjalwon bu ngudda ngurriwoybukwon nawu Christ Jesus, wanjh kunukka kore manu kunkange dja kunmayali ngudberre wanjh nungka ngunwernhnahnan.

⁸ Njalewali mak ngadjare ngayime ngudberre nawu karridangerrinj. Baleh kab ngud-dabu kuninjkukenh ba bu ngurriburru bu dja ngurrimayalimarnburren? Wanjh ngurridjalburru bu kore kunwoybukkenh kunmayali ngarre, dja ngurriburru bu kore ngurrikurduyime kunmakkenh, dja mak ngurriburru bu manbu kunmayali manu kankukbelewon, dja manbu mandjalmakkaykenh. Kab ngurriburru bu kore nawu bininj birrikurdumak, dja kore manbu mandjalmakkaykenh, dja bininj nawu kabirrikurduyime manbu njalekenh bininj

birribuyika kabindiburlume. Kuninjkuu kunmakkenh wanjh kunmekbe ngudda ngurridjalburrbu munguyh.

⁹ Dja mak ngudda wanjh ngurridjalkurduyimen kore ngurriborlhmeng ngayekenh manbu wong ngudberre, dja kore kandibekkabek kang, dja nuk kandikurdunang ngaye. Wanjh ngurridjalkurduyimen rowk. Wanjh God nawu ngunwon kunmodmikenh ngudberre bu ngurridjar-krre.

Paul Yolyolmerrinj Bu God Kabimurrngrayekwon Munguyh

Philippians 4:10-13

¹⁰ Ngaye wanjh ngawernhnjilngmak duninh bu bolkkime ngudda kandiburrbun ngaye munguyh. Ngudda kandiburrbuni ngaye bu kerrngehkenhni ngudda nawu djarreh ngurridi, bu minj njale kandimarnekurduyimeninj.

¹¹ Ngaye wanjh kamak ngahni. Ngaye minj mak ngayawoyhkukburrburren ngayemandeleng. Bu kuninjkuukenh ngaye ngahborlhmi bu ngadjalnjlngmak bu ngaye minj ngamayi nawu ngadjareni.

¹² Dja mak yikahwi minj ngaye ngawernhmayinj, yikahwi ngaye ngakarrme wurd nawern. Djal bonj yiman baleh yarrkka, bu yiman kakurduyimerran ngardduk, wanjh kunukka ngaye ngahdjalnjlngmak munguyh. Kunubewu bu mak ngakarrme manwern manme, dja mak yiman bu ngamarrwedowe, wanjh kunukka kunu ngadjalnjlngmak duninh. Ngaborlhmeng maninjmanu manbu kunmayaliwarlkkayindi!

¹³ Nawu Kawohrnan Rowk ngandjalwon kungudj nuye ba bu ngaye ngadjalmarnekurduyime njalenjale rowk munguyh.

Paul yimeng, "Manjbun Ngudberre bu Kandibidyikarmengkenh."

Philippians 4:14-20

¹⁴ Bu kuhni wanjh kunmak bu ngudda ngurridjareminj kandibidyikarmi kore kunyidkenh ngardduk.

¹⁵ Dja kunbuyika ngayime. Ngudda nawu ngurrihni kore kabolkngeyyo Philippi, ngudda ngurriburrbuni bu kunmekbe ngaye nganmarnekurduyimerrangeni kore kerrngehkenh bu ngarredjingmey ngahyolyolmi manbu kunwok kunmak ngudberre. Bu kunmekbe bolkyimi, ngaye wanjh ngahbolkbawong kore kunred Macedonia, dja minj nangale bininj nawu yiwarrudj bedberre ngandikukwoyinj nawu money. Dja ngaleng ngudda ngurridjalkudjini nawu yiwarrudj ngudberre bu kandibidyikarmi ngaye.

¹⁶ Dja warridj, bu ngaye ngadjalni kore kunred Thessalonica dja money yak, wanjh ngudda kandimarnemunkeweyi money bu ngaye kandidjalbidyikarmi bu bokenhkah dja mak bu danjbikkah.

¹⁷ Ngaye minj djahdjawan bu kunwarddekenh ngudberre bu bolkkime. Dja ngaleng ngaye ngadjaldjare God ngunmarnbun ngudberre bu ngunwon nuye namakmak kore ngudda ngurridjalweymakmen munguyh.

¹⁸ Kaluk ngaye wanjh kamak bu ngahkarme bolkkime kore nguddakenh, kunubewu mak

ngakarrme nawu wurd nawern! Namekbe nawu Epaphroditus bu ngurrimunkeweng wanjh kumkang nawu ngurrikukwong ngaye ngardduk wanjh nganwong rowk. Wanjh kunukka yiman kayime ngudda ngurriwon God burudjang rerrih, nawu namakkaykenh nuye yiman kayime manjmakkenh duninh kahmarnerung kore nungan nuye.

¹⁹ Yiddok ngudda mak ngurridjare bu ngudmandeleng ngudberrekih, wanjh God nawu ngardduk kahkarrme namakkaykenh duninh nawu yehyeng rowk kore heavenbeh, wanjh ngunwon ngudberre kore ngurribelbmerrinj nawu Christ Jesus.

²⁰ Mah. Ngad wanjh karridjalburlumen God nawu Kornkumo kadberre bu munguyh djal munguyh. Wanjh bonj.

*Paul Benmarneyimeng Kunmakkenh
Philippians 4:21-23*

²¹ Ngurrbenmarneyimen kunwok kunmak bedberre birribuyika nawu bininj nuye God nawu nungan nuyekih Christ Jesus. Nawu karridangerrinj rowk kondah ngarridjarrkni ngaye dorreng ngundimarnewokmunkewerren bu kunwok kunmak ngudberre.

²² Birriwern bininj nuye God ngundimarneyime kunwok kunmak ngudberre. Ngayime bininj nawu kabirrihni kore kunrurrk nuye nawu Caesar.

²³ Ngaye ngadjare Jesus Christ bu kahni kore kunmalng ngudberre. Amen.

God Nuye Kunwok
The Holy Bible in the Kunwinjku language of
Australia

copyright © 2018 Bible Society of Australia

Language: Kunwinjku (Gunwinggu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-12-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 28 Dec 2024

1e76c3c7-fc1a-5488-bdac-9a98d749a074